

1892-05-10

þÿ Á ç μ ´ Á ¯ ± ‘ Á ¼ ç Ñ Ä ç Í

þÿ • Á μ Å ½ · Ä ¹ ⁰ ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8252>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Νομ. Συμβ

Παιδαγωγικά

Ηαπαγ Τωνιαξου

Αλμασίαν

Δικη ερχα

.οδ Δαπυο

.Γεφυρη

Παρος ✓

Λεπτόο

Χρυσοχού

Λεστορία

Καρπασια

Αμμώκωτος

Νοφαναα

Οφρα

Νεκωνομο

Αυανδα

Διαμοβυμ

Τουωδρομειο

Ιω Κυριαμίδης

Κυριλλος Β'

Ευπαίδευση

Λεκαωσία

Γιζοκάρπασο

Α. Παλαωολογος

Βαρουτκιζαδ Αhmet Vassif

Πυροί

Μια Μπαία

Ν. Ρωββο

Μεσα ρεταφράμαξ)

ΒΟΥΛΗ

(Συνεδρίασις τής 13]25 Μαρτίου)

Προεδρία Αριστοτοδ

Τὰ αναβληθησόμενα κονδύλια 7, 8, 9, του προϋπολογισμού.

Κονδύλιον 7.

Πασχάλης. Είχον ζητήσει την αναβολήν του κονδύλιου τούτου, όπως υποβληθῆ ἡ ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς σχετικῶς πρὸς τὸ κονδύλιον τοῦτο ἢ ἐκθεσις αὐτῆ υποβλήθῃ ἀπὸ τοῦ ἀντίμου Ἀρχιγραμματέως. Καίτοι δὲν ἔσχομεν καιρὸν νὰ τὴν μελετήσωμεν, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σταματήσω τὸ κονδύλιον, θὰ ἐπιφέρω ὁμοῦ παρατηρήσεις τινὰς ἐπ' αὐτοῦ.

Εἶχεν υποβληθῆ πολλάκις δι' ὅτε ὡς πρὸς τὰς πληρωμας, οὔτε ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἥτις ἐκτελεῖται ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης, γίνεται ἡ δεῦρα ἐξέλεξις. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως εἶχεν ἀναγνωρίσει δι' πράγματι ἡ Κυβέρνησις ὡφείλε νὰ ἐπιστήσῃ μείζονα προσοχὴν, ὡς πρὸς τὴν ἐξέλεξιν τῶν πληρωμῶν. Ἐκ τῆς υποβληθείσης ἐκθέσεως, ἦν πολὺ ὀλίγον ἀνέγνωσα, καταλαμβάνω δι' αὐτῆ συμφωνεῖ πρὸς τὰ διάφορα σημεῖα, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἰς διαφόρους περιστάσεις. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως φαίνεται δι' ἡ ἐργασία, ἐνεκεν ἐλλείψεως ἐξελέγ-
ξιας, δὲν γίνεται ἢ δὲν γίνεται ὡς ἔπρεπε. Ἐπίσης δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰς πληρωμας δὲν εἴμεθα τόσον ἐνησφαλισμένοι ἀπὸ ἀνθρώπου, οἵτινες

πληρώνονται μετὴν ἡμέραν. Ὁφείλω νὰ ἐκφράσω τὴν λύπην μου, διότι, μεθ' ὅσα καὶ ἀν ἐλέχθησαν εἰς προηγουμένας συνεδριάσεις, τὰ πράγματα δὲν ἐβελτιώθησαν. Ἐφέτος περισσότερο ἢ ἄλλοτε ἔτυχε νὰ ἴδω ἐργασίας γινομένας ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης καὶ δύναμαι νὰ εἶπω, καὶ προσκαλῶ οἰονδήποτε νὰ με διαψεύσῃ,

Ευαγόρας
28)10/5/1892

ὅτι ἡ ἐργασία ἡ γενομένη πρὸς τὸ μέρος τῆς Κυρηναίας ἠδύνατο νὰ γείνη μὲ τὸ ἐν τρίτον τῆς δαπάνης. Ἐστενοχωροῦμένη διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἠναγκάσθη νὰ κάμω παρατηρήσεις εἰς τοὺς ἐργάτας, οἵτινες μοὶ ἀπήντησαν ὅτι τοιαύτη ἦτον ἡ διαταγή των, διὰ νὰ μὴ λείψῃ ἡ ἐργασία. Εἶπον ταῦτα ἀμέσως εἰς τινὰς τῶν ὀπαλλήλων τοῦ γραφείου τούτου, ἀγνοῶς ὅμως ἂν οὔτοι ἀνέφερον τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ τμήματος.

Ὡς πρὸς τὰς γενομένας πληρωμὰς δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅτι ἄλλοτε ἐλέχθη ἀλλὰ θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, διότι τὸ δαπανώμενον εἶνε χρῆμα τοῦ τόπου.

Ἔμμεσον. Ὅτε κατὰ τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἀνεβλήθη τὰ Νομοσχέδιον, ὁπεσχέθη εἰς τὸ ἔντιμον μέλος νὰ προσάγῃ τὴν κατάστασιν, ἣν μοὶ ἐζήτησε. Πλὴν, μετὰ λύπης μου λέγω, ὅτι, δὲν ἐστάθη δυνατὸν θὰ προσπαθῆσω δὲ νὰ τὴν παρουσιάσω μέχρι τῆς προσεχοῦς Δευτέρας. Τὰ ζητήματα τοῦ ἐντίμου μέλους εἶνε ζητήματα μεγάλης σπουδαιότητος. Εἶνε σπουδαιότατον νὰ γίνηται ἐξελέγξις ἐπὶ τῆς ἐργασίας ταύτης ἢ δυσκολία εἶνε νὰ διατοπωθῇ σχέδιον ἐξελέγσεως, τὸ ὁποῖον νὰ ἦνε ἐκανοποιητικόν. Δὲν δύναμαι ἢ νὰ διαβεβαιώσω τὸ ἔντιμον μέλος ὅτι αἱ παρατηρήσεις του εἶνε ὑπὸ τὴν ὀκέφιν τῆς Κυβερνήσεως.

Λεωνκώτης. Χαίρω ἀκούων ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ἐντίμου μέλους τῆς Λεωνκώτος λεχθέντα εἶνε ὑπὸ τὴν ὀκέφιν τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἐγὼ πληρέστατα συμφωνῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος πρὸς ἐξελέγξιν τῶν γινομένων πληρωμῶν. Ἐκ τῶν δημοσίων ἔργων ἐσχηματίσθησαν καὶ σχηματίζονται περιουσίαι. Πιθανώτατα οἱ ὀπαλλήλοι οὔτοι νὰ μὴ εἶνε ἐκ τῶν τακτικῶν τοῦ τμήματος τούτου, ἀλλ' ἐκ τῶν πληρωνομένων ἐκ τοῦ κονδυλίου τῶν δημοσίων ἔργων. Τὸ δημοσίον τῆς Νήσου φρονεῖ ὅτι διὰ τῆς δαπάνης τῶν 10,000 ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἔργα πολὺ ἀνώτερα τῶν τελουμένων, διὰ καλῆς ὁμως χρήσεως καὶ ἐξελέγσεως, διότι ἔχι μόνον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ σταματήσωμεν τὰς καταχρήσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ τελειώσωμεν ἐγκαίρως τὰ δημοσία ἔργα. Ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐπισοπτεία εἰς διὰ τὰ δημοσία ἔργα, ὅτινα γίνονται σήμερον. Δὲν θέλω νὰ ἀπασχολῶ τὸν πολῦτιμον χρόνον τοῦ Συμβουλίου, εἰσερχόμενος εἰς λεπτομερείας διὰ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὸ τμήμα τούτο. Ἀρκοῦμαι εἰς τὰς διαβεβαιώσεις, ὅς ὁ ἔντιμος Ἀρχιγραμματεὺς ἔδωκε σήμερον εἰς τὸ Συμ-

βούλιον, και ἐλπίζω νά ληφθῶσιν ὑ- δι
πὸ τῆς Κυβερνήσεως τὰ θέοντα μέ- τι
τρα, ὥστε νά μὴ εἰσέρχηται τὸ συμ- σι
βούλιον εἰς δυσσεύτους συζητήσεις, νι

Κονδύλιον Β.

Λασιέτης Εἶχον ζητήσει τὴν ἀ- ο
ναβολὴν τοῦ κονδυλίου τούτου, ἀλ- Ε
λὰ νομίζω ὅτι ἐλέχθησαν ἱκανὰ πε- τ
ρι αὐτοῦ. Τὸ μόνον δι.περ νομίζω θ
ὅτι μοι ἐπιβάλλεται εἶνε νά εὐχαρι- φ
στήσω τὴν Κυβέρνησιν διότι πα- ρ
ρουσιάζει τὸ κονδύλιον τοῦτο ἡῶξη-)
μένον κατὰ 2,000 Λ. Ἐλπίζω, ὅτι τ
κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, θὰ ἴδωμεν ρ
αὐθις αὐτὸ ἡῶξημένον, ὅπως δυνη- ε
θῶμεν ζωηρότερον νά εὐχαριστήσω- (
μεν τὴν Κυβέρνησιν. (

Φραγκοῦδης. Προκειμένου νά 2
ψηφισθῆ τὸ κονδύλιον τῶν 10,000 1
διὰ δημόσια ἔργα· συνιστῶ θερμῶς 1
ὅπως συμπεριληφθῆ και τὸ διαμέ- 1
ρισμα Πάφου διὰ Δημόσια ἔργα, διό- 1
τι εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὡς πρὸς τὰ δημό- 1
σια ἔργα εἶνε λίαν ἡμελημένον. Ἀ- 1
πὸ τῆς κατοχῆς οὐδὲν ἔργον ἐπιτε- 1
λέσθη εἰς τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο. Εἶνε 1
ἀληθές ὅτι ἀπὸ ἔτους ἤρχισαν νά 1
χαράττωσι δρόμους τινὰς ἀπὸ Πά- 1
φου εἰς Λεμησοῦν και ἀπὸ Πάφου 1
εἰς Χρυσοχοῦν ἀλλ' ἀπὸ τότε οὐδὲν 1
ἔργον ἐπετελέσθη. Τολμῶ και αὐθις 1
νά κάμω θερμὴν σύστασιν, ὅπως ἡ 1
Κυβέρνησις μὴ . λησμονήσῃ τὸ δια- 1
μέρισμα ἐκεῖνο. 1

Λασιέτης. Εὐχαριστῶ τὸ ἔντιμον
μέλος τῆς Λεμησοῦ διότι μοι ὑπέ-
μνησεν ἐν καθήκον και ἀφοῦ βλέπω
ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει φιλήκοον τὸ
οὖς, παρακαλῶ νά κατασκευασθῶσι
γέφυραι τινες ἐν Μεσαορίᾳ και Καρ-
πασίᾳ ταύτοχρόνως δὲ και Ἀμμο-

χώστῳ, μὴ ἐξαιρουμένου, οὔτε τοῦ ἄνω οὔτε τοῦ κάτω διαμερίσματος τῆς Λάρνακος. Ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τοιούτων γεφυρῶν, πολλάκις διακόπτεται ἡ συγκοινωνία μεταξὺ πόλεων καὶ χωρίων, πολλάκις δὲ διακόπτεται καὶ ἡ ἐργασία αὐτῶν τῶν

γεωργῶν μὴ ὑπαρχόντων γεφυρῶν, ὅπως ὑπάγωσιν εἰς τὰ κτήματά των. Παρακαλῶ νὰ τεθῆ ὑπὸ σχέψιν καὶ τὸ ζήτημα τῆς στρώσεως ὁδῶν

εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἢ στρώσις τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τοῦ χωρίου Ὀρᾶς εἰς Λάρνακα εἶνε ἀναγκαιοτάτη ἢ στρώσις τῆς ὁδοῦ μεταξὺ Λευκωνίκου καὶ Ἀκάνθοῦς εἶνε ἀναγκαιοτάτη ἐπίσης.

Κυριακίτιδος. Θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν νὰ τηρήσῃ ἀκριβεστέραν ἀναλογίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων ἐν τῇ Νήσῳ. Εἶνε πράγματι λυπηρὸν ὅτι μέχρι τοῦδε ποιαύτη ἀναλογία δὲν ἐτηρήθη. Πᾶς ὅστις ἤθελεν ἐπισκεφθῆ τὰ διάφορα μέρη τῆς Νήσου, μετέβαινε δὲ καὶ εἰς Πάφον, θὰ ἀμφίβαλλεν ἂν τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο ἀνήκει εἰς τὴν αὐτὴν Κυβέρνησιν, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ὁδῶν. Εἶνε τὸ μόνον διαμέρισμα τὸ ὁποῖον ἤθελε προσφέρει περισσότερα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, παρὰ τὰ ἄλλα μέρη, ἔνεκα τῆς ποικιλίας τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, καὶ εἶνε λυπηρὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις

δὲν ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὴν παραγωγὴν τοσοῦτου πλοῦτου.

Ἐν καιρῷ χειμῶνος πολλάκις ἡ συγκοινωνία διακόπτεται, ὥστε δὲν δύνανται νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὸ κωμοδικεῖον καὶ ἡ ἐργασία πολλάκις διακόπτεται. Εἶνε σύνηθες εἰς τὴν Πάφον ν' ἀργῶσι τὰ δικαστήρια δταν βρέχη. Εἶνε σύνηθες φαινόμενον ὁ ταχυδρόμος νὰ φθάνη 24 ὄρας μετὰ τὴν ὥ-

ρισμένην πρὸς δὲ βεβρεγμένος μέ-
χρι τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, διότι
τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο ἔχει τοὺς πε-
ρισσότερους ποταμούς καὶ τοὺς πε-
ρισσότερους χειμάρρους, καὶ οἱ δι-
αβάται ἀναγκάζονται νὰ προμη-
θεύωνται ἀπὸ τὰ πλησίον χωρία ἀν-
θρώπους ὅπως τοὺς βοηθήσωσι διὰ
κονταρίων νὰ διαβῶσι. Τὰ παρὰ-
πона τῆς Πάφου ἐναντίον τῆς Κυ-
βερνήσεως εἶνε πάρα πολλὰ, καίνο-
μιζω ὅτι ἔχουν μίαν βάσιν καὶ ἓνα
λόγον. Ὅταν οἱ Κυβερνώμενοι κυ-
βερνώωνται ὁδῶς ἀπὸ τὴν Κυβέρνη-
σιν εἶνε φυσικὸν φαίνεται, νὰ παραβαί-
νωσι τοὺς νόμους. Ἐὰν ἡ Κυβέρ-
νησις ἐφρόντιζε νὰ ἐξυδύση περισ-
σότερα εἰς τὴν παιδείαν ἢ ὅσα ἐ-
ξοδεύει, καὶ, ἐὰν ἐξόδευε νὰ κάμνη
δρόμους πρὸς διευκώλυνσιν τῆς
συγκοινωνίας, ἢ θεοὺς τῶν κατοίκων
θὰ ἦτο καλλιτέρα. Ἀντὶ τούτου
ζητεῖ νὰ ἀφοπλίῃ τοὺς κατοίκους.

Κυρηνείας. Βλέπω ὅτι ἐφέτος
παρὰ τὸ σὺνηθὺς ἐμακρυγορήσαμεν
εἰς τὸ θέμα τοῦτο. Παρακαλῶ νὰ μοὶ
ἐπιτραπῆ νὰ εἶπω δύο μόνον λέξεις.
Λέγεται γενικῶς ὅτι ἡ πόλις Λευ-
κωσίας κεῖται εἰς τὸ κέντρον τῆς
Νήσου, ὅσον δηλαδὴ ἀπέχει ἀπὸ
τοῦ Ριζοκαρπάσου, τοσοῦτον ἀπέχει
καὶ μέχρι Πάφου. Ἦθελα παρακαλέ-
σαι τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμνη ἐν τα-
ξείδιον πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἐν ἑτερον
πρὸς δυσμὰς καὶ νὰ παραβάλη τοὺς
δρόμους τοῦ ἑνὸς μέρους πρὸς τοὺς
τοῦ ἄλλου καὶ νὰ κρίνη ἐν δικαιο-
σύνην περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν.

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὅσα μέρη ἐπεσκέφθην
πρὸς δυσμὰς οὐδεμίαν γέφυραν εἶδον.
Εἶδον μίαν μόνην ἀπὸ Λευκωσίας
εἰς Περικτερώναν. Ἐὰν λοιπὸν ἐντὸς
τῶν 14 ἐτῶν δὲν ἐφυλάχθῃ ἀναλο-

για, θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν
νὰ φυλάξῃ τοιαύτην εἰς τὸ μέλλον
Ἡθαλοσολόγοι. Παρακαλῶ τὴν
Κυβέρνησιν νὰ ἀναβιβάσῃ τὸ διὰ
δημόσια ἔργα ποσὸν εἰς 20,000 Ἄ.
ὅπως δυνηθῆ νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ
τὰ διαμερίσματα.

Παρουσία. Καὶ ἐγὼ ἐξαιτοῦμαι ἀδειαν ὅπως εἶπω ὀλίγα ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ σκέψιν ζήτημα. Τὰ ἔντιμα προλαλήσαντα μέλη εἶπον νὰ κατασκευασθῶσι γέφυραι εἰς Λεμησσόν, Πάφον, Ριζοκάρπασον καὶ λοιπὰ μέρη. Ἐλησμονήθη ὁμοῦς ἡ γέφυρα Πυρογίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λευκωσίας Λάρνακος, ἣτις παρασυρθεῖσα ὑπὸ τοῦ χειμάρρου, ἐπεσκευάσθη μόνον διὰ σανίδων. Ἡ σπουδαιότης τοῦ μέρους ἐν ᾧ εὑρίσκεται ἡ γέφυρα αὕτη, ἀπαιτεῖ ὅπως κατασκευασθῆ γέφυρα ὁποῖα ἢ παρὰ τὴν Μίαν Μηλιάν.

Ὁμῶν. Αἱ διάφοροι νήξεις αἵτινες ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Μελῶν τοῦ

Συμβουλτοῦ, ἠκούσθησαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς. Ἄλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἢ μόνον 10,000 - δὲν ἐπιχειρῶ δὲ νὰ σκιαγραφῆσω εἰς τὸ Συμβούλιον ὁποῖα ἔργα ἐτελέσθησαν.

Ἡ γέφυρα Πυρογίου δὲν εἶνε ὅσον ἢ τῆς Μιᾶς Μηλιάς κομψή, ἀλλ' εὑρίσκεται ἐν καλῇ καταστάσει.

Ρώσσοξ. Ἡ τελευταία φράσις τοῦ ἐντίμου μέλους εἶνε λίαν εὐφυῆς, πλὴν δὲν δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Δημόσιον. Πρὸ ἐτῶν ἡ γέφυρα αὕτη ἦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, πέρυσι κατέρρευσε καὶ πολλάκις ἐκινδύνευσαν ἄνθρωποι καὶ ὁμοῦς μᾶς λέγεται ὅτι ἡ γέφυρα αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐπισκευασθῆ ἀλλὰ νὰ μείνῃ ὡς ἔχει. Εἶνε γνωστὸν δι' οὐδεμιᾶς ἄλλης γεφύρας γίνεται τὴν συγκοινωνία ὅση δι' αὐτῆς καὶ ἐνῶ ἐπὶ Τουρκίας ἡ γέφυρα ἦτο πολὺ καλλιτέρες, τῶρα γίνονται μόνον ἐμβαλώματα.

Οὐδεὶς ἀπαιτεῖ νὰ γείνη ἡ γέφυρα ὠραία, ἀλλὰ στερεά, ὥστε νὰ μὴ κινδυνεύουν οἱ διαβάται ἐν καιρῷ χειμῶνος καὶ θέρους ἀκόμη. Ἡ πεποιθήσις, ἣν ἔχει τὸ δημόσιον περὶ τῆς γεφύρας ταύτης ἀναγκάζει τοὺς διαβάτας νὰ δι-

έρχονται πεζῇ φοβούμενοι μὴ καταπέση
ἐκ τοῦ βάρους τῶν ἀμαξῶν. Ἡ ἀνάγκη
τῆς ἐπισκευῆς εἶνε τόσο ἐπείγουσα,
ὥστε οἱ διαβάται θὰ ὦσιν εὐχαριστημέ-
νοι νὰ πληρώνωσι καὶ διόδια καὶ νὰ ᾔνε
ἀσφαλεῖς. Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον ἡ
ιδέα αὕτη ὑπομειδᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν,
ἀλλ' ὁ κόσμος θὰ ἐπεθύμει νὰ πληρώ-
σῃ καίτοι διερχόμενος ἀσφαλῆς δι' αὐ-
τῆς. Ἐλπίζω ὅτι τὰ ὀλίγα ταῦτα θέ-
λουσι πείσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ κατα-
στήσῃ τὴν γέφυραν στερεάν ὡς ἄλλοτε.

Τὸ κονδύλιον ἐπιψηφίζεται.

(Ἐπεταὶ συνέχειᾳ συνεδριάσεως)